

Posamezni števil. „Dneva“ stane 6 vin; ravno toliko p samezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1'70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja upravištvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna števil. „Dn va“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravištvu: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Vakes, Vakes!...

Das Volk aus der windischen Gegend hat überhaupt keinen guten Ruf im Lande. (Ljudstvo iz slovenske pokrajine je splošno na slabem glasu v deželi.)

Šolska učna knjiga za ljudske šole na Koroškem. Spisal neki Ebner. Knjiga je bila odobrena od c. kr. avstr. nauč. ministrstva v l. 1914. po K. r.

Zgodilo se je pred par tedni, da se je cela Evropa razburila zaradi nekega dogodka v Alzaciji-Lotaringiji. Ta dežela je prišla po veliki vojni l. 1871. pod nemško oblast in je imela že večkrat priliko čutiti grobo nemško pest. Zadijati pa se je neki nadut ofic. Forstner kratkoma izrazil, da smejo njegovi vojaki prebivalce — klofutati. In še celo par mark je obljubil tistemu, ki tako „alzaško barabo“ (vakes) prav pošteno klofne. (Neki humorist je to povečal v toliko spopolnil, da bi vojaki pač smeli klofutati državljane (vakes = barabe) — da pa bi za to onih mark najbrže ne dobili — no, zato, ker oficirji nimajo denarja odveč.) Iz tega je nastal svetoven škandal. Ko je prebivalstvo v Savernu zvedelo, da jih je oficir nazval vakes (barabe), je začela nastopati za svojo čast. Prišlo je do aretacij. Nazadnje je bila obravnava in častniki so bili oproščeni (kakor smo poročali po iz l. 1820.) in Reuter je bil celo odlikovan. S tem je bila saverska afera končana. Svet pa je imel zopet enkrat priliko govoriti o nemški kulturi.

Seveda: Alzacijani in Lotarinžani so Francozi, zato so se potegnili za svoj čast. Kaj pa mi, ubogi vindišarji? Znano je, da nam Slovencem koroški in štajerski nemčurji ne pravijo Slovenci, ampak „Windische“, kar so učeni nemški osli razložili tako, da to pride od Wenden (pastirji) kakor so Slovence baje stari Germani krstili.

„Bindišar“ pomeni na naši narodni meji psovko, s katero nemški renegati (posebno pa nemška šolska mladina) zmerjajo Slovence. To zaničevanje pa je prišlo Svabom že tako v meso in kri, da so v tem smislu napisali tudi šolske knjige. In na Dunaju so smatrali to za tako navadno in brezpomembno reč — da so knjige brez ugovora odobrili in pisatelju menda celo izrekli priznanje.

Vakes, vakes!... Stvar je prišla v drž. zbor in baje so se vsi poslanci čudili — ko so to slišali. Celo „Slovenec“ si je vzel pogum, da se je ogorčil in pravi:

„Tako se niti hiapci ne plačujejo — ne pa zaveden avstr. narod.“

„Slov. Narod“ pa piše: „Storjena je podlost s preudarnim namenom hujšati že v šoli mladino proti slovenski narodnosti in krivično sramotiti slovensko prebivalstvo in tako lopovstvo je dobilo c. kr. naučno ministrstvo.“

Razburjenje je precej veliko in celo mirni Ljubljanci so se te dni zgražali, ko so čitali o tem.

Toda ta škandal je le eden iz mnogih. Slučajno je namreč v šolski knjigi tiskano to, kar se ustmeno vsak dan godi. V tem je ta afera enaka s Savernom: Tam so vedno mislili, da so saverski prebivalci: vakes (barabe) tisti lajtnant Forstner je to le slučajno na glas povedal. Enako se uči v koroških in štajerskih utrakvističnih šolah že leta in leta to, kar se je z odobrenjem c. kr. naučnega ministrstva tiskalo v šolsko knjigo. Na Koroškem se je pred nekaj leti šolski nadzornik izrazil proti otrokom, naj se uče nemško, ker „nemško je lepo, vindiš pa je svinjski jezik.“ Koliko podobnega slišijo otroci v šoli na narodni meji! Ubogi slovenski otroci so vsak dan izpostavljeni nemškemu psovanju. Kaj čuda, ako ga je nazadnje sram, da je Slovenec!

Ali ste že kdaj slišali, da je bil kak učitelj za to kaznovan? Kaj še. Te vrste učitelji so dobivali najboljše mesta so bili izborni kvalificirani in so — avanzirali. To se godi že leta in leta. V t. zv. utrakvističnih šolah se sramoti slovenske otroke in se jih sili na svoj lastni narod pljuvati. Tako piše „Slovenec“ Zanič: „Je se „bindišarje“ in se stori vse, da se slovenskemu otroku njegov lastni jezik pristudi. Dostoj pa je skušalo to prikriti — sedaj pa je šolska knjiga pokazala, kaj in kako se vzgaja naša mladina ob narodni meji.“

Vakes, vakes!... „Slovenec“ pravi, da so naši poslanci strogo nastopili. Saj je tudi že zadnji čas. „Narod“ pravi, da „bo vlada videla, da znamo kruto vračati take infamije.“ „Slovenec“ poziva: „Napravimo konec! Da, tem razmeram mora biti konec!“ Vakes.

Slovenska zemlja.

Z NARODNE MEJE.

500letnica. Letos poteka 500 let, kar je bil ustoličen zadnji vojvoda na Koroškem po svobodnih koroških Slovencih. Je to spomin na davno prošlost, ki nam jasno kaže, da je bilo nam, zlasti pa koroškim Slovencem, v onih stoletjih, o kojih pravimo navadno, da so „doba temne“, dosti boljše, kot pa nam je sedaj v „prosvetljenem“ XX. stoletju. Takrat, pred 500 leti, je smel del našega na-

roda svobodno voliti in kronati svojega vojvodo. Še imamo pričo iz one dobe, še stoji kameniti prestol na Gosposvetskem polju, koder je delil kronani vojvoda svojim slovenskim podanikom dokaze, svoje gospodarske moči. Pred 500 leti se je zgodilo to — poslednjikrat. Od takrat naprej zatira nas in še prav posebno koroške Slovence ono plemo, ki pravi, da ima največ kulture — Nemci. Kar je bilo v XV. stoletju mogoče, danes ni več, kajti danes se pač daje alban-skim roparjem svoboda, danes smejo pač albanški razbojniki svobodno voliti svojega kneza, ne pa naobraženi narodi. Mi Slovenci bodemo to 500letnico čim najslavesneje praznovali. V Mariboru prirede pod pokroviteljstvom „Zgodovinskega društva“, vsa narodna društva v prostori tamošnjega Narodnega doma, v nedeljo dne 22. marca popoldne veliko narodno slavnost, 500letnico ustoličenja zadnjega vojvode na Koroškem. Vzpored, je doslej določen le v glavnih potezah. Prosimo slovenska društva, da omogočijo čim najsijajnejše obisk. Pokazimo, da se zavedamo pomembnosti tega dneva.

Z GORENJSKEGA.

„Slovenec“ je prinesel dne 27. t. m. sporočilo, kako je imel dr. Lampe shod na Brezjah in kaj je tam govoril. Jezil se je posebno čez ovisko občino, ker je tam Piber dobil tako malo glasov. Lampe je rekel, da je Piber eden najboljših poslancev, mi pa pravimo, če bi bilo to res, zakaj ga pa ljudje niso volili? Saj dobro blago se samo hvali in ga vsak pozna. Mi pa vemo, da Pibra se klerikali niso hoteli voliti, ker so vedeli, da bi bil samostojen kandidat Kržišnik veliko boljše za kmete in je zanje tudi že kaj naredil. Piber v 50. letih ne bo kmetom toliko denarja prinesel, kakor ga je Kržišnik že dozdaj. Dalje se je Lampe jezil, da je bilo v radovljiškem okraju premalo shodov S. L. S. Mi pa dobro vemo, da je Piber po vseh občinah shode delal in je šel skoraj v vsako vas. Naštetimo pa lahko 8 vasij, v katerih je imel Piber shod, Kržišnik se pa še pokazal ni, pa je imel kljub temu v vseh občinah večino. Le vprašajte, uboge kaplane v radovljiškem okraju, koliko so se trudili, kako so okoli letali in za Pibra glasove pobirali — pa je še komaj slo. Ako bi ti agitatorji z vso silo ne bili pritiskali ljudi in jim posili štempljali glasovnice, bi bil Kržišnik Pibra tako nesel, kakor je bilo v „Dnevu“ namalano. Koj čez Bačo pod Bendo bi bil odletel. Torej g. Lampe in drugi le pomirite se. Glede volitev si nimate kaj očitati, ko bi bili le glede dela tako pridni. Pa tudi zaradi nas Gorjancev ni treba točiti preveč solze — mi že vemo, kako bomo rešili svojo čast in koga bomo prihodnjič volili. Črno sukniarja ne — pa če se

vsil na glavo postavite; tudi vi, g. Lampe!

IZ DOLNISKE ŽUPANIJE.

Kakor se čuje našega deželnega poslanca Pangerca že 6 dni ni doma. Mož, v katerem je imelo naše „Politično društvo za Hrvate in Slovence“ najbolje zaupanje, je moral prisiljeno in osramočeno odstopiti od svojega županskega stola, na katerem je toliko časa mogočno vladal in gospodaril z občinskim denarjem.

Zapuščen od ljudstva, ter odpuščen od župana, hodi sedaj ta mož po svetu, da reši svojo občini dano obljubo, da v blagajni pokrije denarni primanjkljaj, s morebitnim posajenim denarjem. Lepega in vzornega moža smo si postavili na krov, da nam brani naše občinske interese! In ta človek naj nas tudi še nadalje zastopa v istrskem deželnem zastopu? Dan za dnevom je ljudstvo nestrno pričakovalo prihod časopisov, da bo bralo o Pangerčevem častnem koraku. Radi tega hočemo pa danes poročati ostali še nevedni slovenski javnosti o sramotnem propadu, našega, kakor mu je „Edinost“ slavo pela, deželnega poslanca, veleposelnika in občinskega glavarja g. Pangerca.

S svojimi elementarnimi in duševnimi silami, da si preskrbi denar, je dosegel le to, da znajo tudi slovenske tržške, kakor tudi istrske vodilne osebe — njegovo „pripoznanje!“ Dolinčani so obesili črno zastavo v znak žalosti, ker se bojijo katastrofalnih posledic. — A ta možak jo je vendar pametno iztuhlal. Ko se je dognalo občinsko denarno stanje (oz. primanjkljaj) je pregovoril občinske odbornike, da so se vključili na njegovo ostalo še čisto imetje, tako, da je zaenkrat zavarovan pred paragrafi, ki so mu noč in dan zvonili po glavi.

Slutilo pa se je vže poprej, da prej ali slej do razkritja mora priti! Se pred 2. leti ni imel naš vredni občinski glavar, niti toliko denarja v blagajni — da bi izplačal učiteljem težko pričakovano stanarino. Nekemu učitelju, kateri je prišel 3krat po denar, mu je moral 4krat plačati pot iz svojega žepa (9 K), poleg stanarine. Ker v nasprotnem slučaju se je hotel dotični učitelj obrniti na predstojajočo oblast z vprašanjem, v veliko Pangercovo začudenje, je li nima občina toliko denarja v blagajni, da bi izplačala vsaj stanarino učiteljem. Boječ se pa tega, si je mož vendar denar preskrbel. Iz tega je razvidno, da ta nadzemeljski črviček, nas je vže dolgo časa, ja mogoče več let vlek, tako infamno za nos, da smo ostali vsi z njimi vred z dolgim nosom, in on pa tudi na povrh še z repom — ker mora hoditi s frakom prosit na dostojna mesta, da si preskrbi primanjkljajoči znesek od 60.000 K. Ta svota pa je samo od

Politične pesmi.

Slavojia Samoroda.

PREDPUSTNA KANTATA.

Lepo se predstavljajo pustni bogovi: ministri z načrti, poslanci z — rogovi.

Na trdnih nogah so državni dolgovi, zakaj bi se jim ne pridružili novi?

Saj vse dovolijo dobrotni sinovi, čemu bi v predlogih, ne stali topovi?

Nevarni so časi in šibki zidovi, lahko jih podrejo pretkani lopovi.

Da kmalu napočije kritični dnovi, turobno naznanjajo, naši zvonovi...

dveh let preiskanih računov. Sedaj bodo naši odborniki pregledovali račune od 10 let nazaj. Tam bo najbrž vse v redu?

Stajersko.

Deželni zbor. Glasom graških poročil se vrše zopet pogajanja za delaznost dežel. zbora. V gotovih krogih upajo, da se bo v bodoče pri delni štedljivosti zamogla poskrbeti za ravnovesje med izdatki in prejemki. To za to, ker bo prejela dežela letno za 2 milijona več pre-

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

»Vaše Veličanstvo me podi od sebe!« je jeknilo dekle.

»Da.« je dejala kraljica navarska preprosto in jasno.

Zavladala je minuta davečega molčanja.

Alisa de Luks je slonela na hrbtnu naslanjača ter se ozirala s prepirlenim pogledom obsojenke; sklenila je bila roke v mašinah, roteči gesti.

Naposled so se ji napele krasne prsi v dolgem vzdihu, in trudoma je izpregovorila:

»Vaše Veličanstvo se vara... žrtev sem podlih obrekovanj...«

Kraljica navarska je trpela morebiti še hujše od dekleta.

Saj je ni hujše muke veliki duši, nego je pogled na izdaistvo bitja, v katero je zaupala neomejeno. In kar stoji to bitje pred nepopravljivo sramoto ter se zvija pod težo obtožbe, izkušaje zaman dokazati svojo nedolžnost, je ta prizor gotovo strašnejši od pogleda na premaganega občutnega sovražnika.

»Poslušajte, Alisa,« je dejala Ivana d'Albret s tako žalostnim glasom, da je izpreletel dekle mrz, laliko bi vas izročila, ali bolje, morala bi vas izročiti našim sodnikom, ter jim podati dokaz o vašem izdajstvu; toda zmanjkalo mi je poguma. Zadovoljna sem s tem, da vas pošljem nazaj k vaši gospodarici, kraljici Katarini...«

»Vaše Veličanstvo se vara!...« je jeknila Alisa še enkrat z zamirajočim glasom.

»Nekega dne sem stopila v vašo sobo, Alisa, in vas našla pri pisanju. Čemu ste vrgli takrat svoje pisanje v ogenj? Ali niste pomislili, da vam lahko zastavim vprašanje. ki sem ga — to je res — opustila? ...«

»Madam!« je vzklila Alisa z žarom potaplajočega se, ki začuti pred svojimi krčevito iztegnjenimi prsti slamo bilko. »Moram vam priznati resnico, ko ni drugače!... Jaz ljubim... Pisala sem svojemu ljubcu...«

»To sem si tudi mislila, in zato sem molčala. Toda — Alisa, kaj je bilo tisti dan, ko vas je videl eden mojih oficirjev govoriti s slom, odhajajočim v Pariz? Sel je odhajal z največjo naglico, in ni se vrnil nikdar več. Zakaj ne?«

»Dajala sem mu naročila do prijateljev, ki jih imam v Parizu, madam! Je li moja krivda, če se mož ni vrnil? Kdo ve, ali ga niso ubili spotoma?«

»Ko so se zbrali poveljniki armade na posvetovanje — Alisa, zakaj so vas našli takrat v kabinetu, od koder se je slišalo vse, kar so govorili v posvetovalni dvorani?«

»Presenetil me je prihod vojskakov, madam, pa si nisem upala ven oditi.«

»Da, da, to so izgovori, ki ste jih navedli v vseh posameznih slučajih; in verjela sem vam. Toda, kakor sem rekla, pred štirinajstimi dnevi sem vas zasumila resno.«

»Zakaj, madam? Zakaj? ...«

»Vaše prošnje, da bi me smeli spremiti v Pariz, so me spomnile dogodkov, ki sem jih omenili in še mnogo drugih. Odločila sem se, Alisa, zakaj hotela sem vas preizkusiti. Zdaj vidite, kako sem se branila, smatrali vas za to, kar vam je očitala večina mojih svetovalev: tvegala sem svoje življenje, v nadi, da dokazem vašo nedolžnost.«

Drhteča, prepadena, z debelimi kapljami znoja na čelu, je poizkusila Alisa de Luks poslednje sredstvo:

»No, vidite, Veličanstvo! To, da ste živi, vam je najboljši dokaz moje nedolžnosti...«

»Vi niste krivi, da sem ostala živa!« je dejala kraljica zamolklo.

»Alisa de Luks, bili ste domenjeni z njimi, ki so me hoteli ubiti.«

»Nikdar! ...«

»Alisa de Luks! Vi sami ste hoteli, da gre nosilnica preko mosta! Vi ste odgnili zaveso! Vaš krik me

je zaznamoval morilec. In vam je hotel eden izmed njih izročiti ta listič, v trenutku, ko se je nosilnica prevrnila. Zdi se, da sem bila vse eno manj razburjena kakor vi, zakaj videla sem pasti listič na vašo kolenca in ga pobrala, ko je zdrknil na tla. Shranila sem ga — ali ga vidite! ...«

To rekša, je pomolila kraljica navarska Alisi drobno pisemce, zloženo v obliko trikotnika.

»Vzemite!« je velela Ivana d'Albret. To pismo je bilo namenjeno vam — vaša last je.«

Vohunka je odrevenela: vsa zaveš jo je bila pustila na cedilu.

»Vzemite!« je ponovila trdo kraljica navarska.

Vohunka je ubogala. Iztegnila je roko, ne da bi dvignila glavo.

»Čitajte!« je ukazala Ivana d'Albret. »Čitajte, zakaj pismo vsebuje ukaz vaših gospodarjev.«

Trepetaje se je uklonila vohunka, razvila pismo in čitala:

»Ako se posreči podjetje, bodite jutri zjutraj v Luvru. Ako se podjetje ne posreči, zapustite svoje mesto čim prej; prosite za donust in pridite v kakih osmih dneh. Kraljica hoče govoriti z vami.«

Podpisa ni bilo.

Rahel vzklil, podoben krutemu stoku sramu, se je izvil nabreklih ustnicah vohunka.

Kraljica navarska je pomerila

Aliso de Luks spogledom vzvišenega pomilovanja.

Nato je dejala:

»Idite...«

Počasi je vstala vohunka; videla je kraljico, ki ji je kazala z iztegnjeno roko proti vratom, in začela se je unikati korakoma, dokler ni zadela s hrptom od nje. Z obotavljami, drhtečimi rokami jih je odprla in stopila ven; tam pa se je zavedala vsega in stekla kakor blazna.

Dvignila se je tudi Ivana d'Albret ter stopila v izbo, kjer stala čakala plemiča.

»Odhajamo, gospoda,« jima je dejala.

Obrnila se je k vozu, a preden je stopila vanj, se je ozrla, kakor da hoče videti, kaj je z Aliso de Luks.

»Nesrečno dete!« je zamrmrala in vzdihnila. »Tudi tebe ima na vesti Medičeka! ...«

V spremstvu obeh plemičev na konjih je zdrdrala kočija par trenutkov nato v naglem diru.

Ko se je znašla Alisa de Luks na prostem, se je spustila v tek, kakor smo že povedali. Njena prva misel je bila, oddaljiti se čim naltitreje od kraja, kjer jo je zadela tolikšna sramota.

Tekla je preko esplanade pred gradom, ne meneča se ne kod, ne kam.

Zdačji pa se je ustavila in pogledala trepetaje okrog sebe. (Dalje.)

odkazanega denarja iz povišanih držav, davkov osebne dohodarine in onih na znanje. Pet let sem, gospodari deželni odbor brez vsake kontrole. Od sedanjih pogajanj upajo vsaj toliko uspehov, da bo možno sklicati deželni zbor na zopetno kratko 14dnevno zasedanje sklicati februarja meseca. Stranke večine zahtevajo sklenitev proračuna in rešitev več manjših vprašanj ter postav. Zlasti bi se moralo rešiti vprašanje lokalnih železnic, vodopravno vprašanje in neka krščansko soc. nemška predloga, gospodarskega značaja. — Vsa delaznost seveda zavisi od volje slovenskih klerikalnih poslancev in one nemškonalnialni. Prvi, slovenski klerikalci, so imeli minuli četrtek na Dunaju tozadevna posvetovanja, dočim bodo nemškonalnialci imeli odločilna posvetovanja šele 2. ali pa 3. svečana... Na vsak način do danes ponokod se porajajo optimizem ne odgovarja upravičenosti. Tudi s to je časa še zmirom več kot dovolj.

Gradec. (Gonja se nadaljuje.) Nemški klerikalci in njihovim podpornikom gre očividno žito vedno lepše v klasje. Že zadnjič smo omenili gonjo, ki je bila nprizorjena proti obč. svetnikom iml. v p. Maršu in majorju v p. pl. Pechio. Ker sta sta šla kot člana kluba uradnikov v boj za social. demokratičnega podžupana Ausobskya, ju nemški klerikalci (ki so verni hvredni bratci svojih slovenskih tovarisev) na vse mogoče načine denuncirajo in ščuvajo proti njima javnost. Denuncirajo navzgor in navzdol. Tim bolj je to klerikalno denuncijantstvo sedaj iz sebe, ker je oficirski zbor penzionistov in oni rezervnikov v svoji sredošnji seji izjavil, da docelo odobrava postopanje Maršovo in Pechio. Hkratu se je izreklo ogorčenje nad podvajanostjo nemške klerikalne in z njo simpatizujoče ostale klike, ki na prvem zborovanju graškega meščanstva ni imela toliko takta, da bi bila omočila Maršu potrebni zagovor, odnosno dokaz upravičenosti tega postopanja. Že zadnjič smo omenili, da nameravajo nekateri posamezni nestrpneži stvar tako daleč pitirati, da se s pomočjo kravalov v obč. svetu, doseže njega razpust. Te vesti se nele da potrjujejo, marveč videti je, da delajo nemški klerikalci na to čisto odkrito.

Študenti pri Mariboru. (Nemška mladina.) Na svoj naraščaj so naši nemščurji vedno zelo ponosni. Pravijo, da je tako zelo izprijen, da zanj za bodočnost ni skrbi. Seveda so tudi ponosni na naobrazbo tega naraščaja. Kakšna je ta naobrazba, duševna, vidi lahko oni, ki sreča te izprijene nemščurke v urah pred in po šolskem pouku. To se pregovarja, prepeva, lovi in podi z glasnim krikom in vikom po ulicah in cestah, izziva in zasmehuje slovensko govoreče ljudi in — prepeva lastne sotovarise, učence, o katerih ve, da so Slovenci, oziroma, katere sliši slovensko na ulici govoriti. Odrasel človek, ki se spozabi in stavi take paglavce na odgovor ali pa jih pokara, mora gledati, da se čim preje zgubi, če ne, da se mu primeri isto, kar se dogaja slovenski šolski deci, namreč, da mu tak paglavec ne požene — kamen v glavo. V šoli seveda nemški učitelji dosledno zatirajo slovenščino; otrokom je dovoljena le — za psovanje... Kaj sledi iz vsega? Da treba napeti vse moči, da se doseže že enkrat zgradištev šole D. C. M. Razmere postajajo čim delj, tim neznosnejše. A tudi čias in javnost že mogočno trkata in kliče na plan!

Mitterdorf. (Smrt divjega lovca.) Dne 28. januarja je šel 37letni posestnik Weichpold v gore, streljat divje koze. Lovskega dovoljenja mož ni imel. Ko ga ob napovedani uri ni bilo domu, so ga šli domači, nič dobrega sluteči, iskati. Lastni sin ga je kmalu našel v gozdu. Ležal postrani, s smučmi na nogah in gamzov na hrbtu ter čisto razmesarjeno glavo, je bil videti že davno mrtev. Mož je najbrže padel, pri čemur se mu je sprožila dvocevka in mu prestrelila glavo. Bila je njegova zadnja pot.

Fala na Dravi. (Smrtna nesreča.) Minoli terek popoldne je delal kočar Sime Markič pri velikem bagerju. Kljub prepovedi je šel na ono stran stroja, koder se je imela vsak trenotek odtrgati skala. Iz višine 7 metrov padajoča skala ga je pograbila in tako pobila, da je v par trenutkih umrl. Truplo so prepeljali v Selnico na Dravi.

Maribor. (Železniška nesreča.) Pred par dnevi je izpodrslilo pripeljano južne železnice. 60letnemu Ivanu Dankotu, v trenutku, ko je na koroškem kolodvoru spenjal dva voza. Desna roka mu je ušla med odbojača, pri čemur se mu je zdrobila. Moral je takoj v bolnico.

St. Ilj. (Poziv.) G. dopisnika tozadevnihih notic v »Dnevni« in »St. Narodu« prosimo, da nam sporoči, o kateri priliki je asistiral učiteljica M. Rošker pri protestantovskem bogoslužju.

Kronika.

Kako si mali Švaba predstavlja politiko v velikem, o tem nas informira predpustni uvodnik graškega »Tagblatta«. Mesto, da bi se oblekel v masko in šel norce bris, se je neki kufraš vsedel za mizo in napisal — v samozvesti, da pozna psiho slovan. naroda na Balkanu in njen jezik — za Tagblatt članek — ne smejate se — o razdelitvi Srbije. Pa kako hitro to gre in zabavno. Prav predpustno in za špas je preskrbljeno. Tako le nekega lepega dne, da bi ne bilo oficirjem predolg čas, bi šli malo na izlet onstran Save v Belgrad, in ker je mesto čedno, bi ga proglasili za avstrijskega (to je ogrskega). Obenem bi se izkazali avstrijski diplomati milostne in bi povabili na kosilo tudi Rumune in jim vrgli za jed severo — vzhodno Srbijo. Albancev — naših starih, dobrih znancev, ki so Berchtoldu že toliko uslug storili — bi tudi ne smeli pozabiti; za tje bi se šikalo, da jim povrnejo to, kar so že enkrat poropali: Srbijo tja čez Kosovo polje (ki bi se potem iz hvaležnosti do Švabov imenovalo Amzfeld). Velik kos bi pri tej pojedini odrezali tudi za dolgo nosega Ferdinanda in sicer bi mu dali pohrustati vse kraje, kjer prebivajo Bolgari. Da bi se pa Srbi ne pričeževali, bi jim pa okoli Niša nekaj pustili, zavoljo lepšega in ta državica bi bila podobna človeku, ki mu odsekaš roke, noge in še nekaj — potem bi pa že bilo po švabski gusti. Tako le piše »Tagblatt« najbrže z namenom, da si zasluži ime narenblat.

Pasivne rezistence grofa Berchtolda še ne bo konec. Včeraj smo poročali, da ureditev razmer v Albaniji zavlačuje avstro — ogrska država, ki ne dovoli, da se od Italije in Avstro — Ogrske ustanovljena banka internacionalizira, in dokler se to ne zgodi, ostale velesile ne dajo posojila in brez posojila ne gre princ Wied — vladati. Kakor poročajo najnovejše vesti, Avstro — Ogrska in z njo Italija nikakor nečete pristati na zgoraj omenjeni predlog, pač bi pa bile zadovoljne, da dajo Francozi, Rusi in Angleži posojilo. (Seveda, seveda.)

Grška noče voditi direktnih pogajanj z Turčijo. Dobro informirani krogi v Atenah trdijo, da se Grška odločno protivi direktnim pogajanjem s Turčijo glede vprašanja Egejskih otokov. Vlada pravi, da je to izključno vprašanje velesil in ne medsebojnih držav. Če bi se sploh pričela ta pogajanja, bi se zgodilo le potem posredovanja velesil, ki imajo (tako Grška) edine pravice do eventualnega poskusa.

Bolgarska vojna delegacija v Peterburgu — odlikovana. Car Nikolaj je odlikoval vse člane bolgarske vojne misije v Peterburgu. General Raiko Dimitrijevič je dobil red sv. Ane prve vrste, Feodorov pa red sv. Stanislava (z njim bo domovini silno pomagano!).

Turčija se pripravlja. Turčija se prav marljivo pripravlja na novo koračnico. Meje se utrjujejo, rezervisti so poklicani k ponov. vajam. Vojni minister Enver paša je napisal poziv, ki priporoča vojakom, naj ne zabijo na dolžnosti, ki jih dolgujejo domovini, katero obdajajo sovražniki od vseh strani!

Bolgarski Arnavti mu bodo čestitali. Wiedu namreč ob prihodu v deželo blaženosti. Ljudje so zanj silno navdušeni, ker jih podpihuje vlada.

Nemški cesar demonstrira. V Savernu v Alzaciji so se zgodili proti francoskemu prebivalstvu vojaški izgredi, ki so bili posebno kronprincu in cesarju Viljemu po godu. Ne tako rajstagu, ki je prav krepko udaril po vseh šuntarjih. Vsled tega se je pa rajstag Viljemu tako zameril, da njegovih zastopnikov, ki so mu prišli k rojstnemu dnevu čestitati — niti pogledal ni.

Dnevni pregled.

Kaj zahteva ugled S. L. S.? »Slovenec« piše: Ugled S. L. S. zahteva, da se takim škandalom enkrat izlepa ali izgrda konec napravi. Mi ne smemo vedno prenašati očitanja, da se narodna pozicija Slovencev v Primorju pod slogaškim režimom utrja, naša pa slabeva. Pod grofom Stürgkhom smo pa že tako daleč prišli, da se v c. kr. avstrijskih šolskih knjigah naš narod, ki je prelival na vseh bojišjih svojo kri za to monarhijo, zasramuje kot narod, ki je na slabem glasu. Tako »Slovenec«. Da, da, gospoda, kdo pa je kriv, da smo tako na slabem glasu? Ne le naši narodni nasprotniki, ampak tudi naši narodni zastopniki. S. L. S. ima v tem mno-

go grehov na vesti. Ugled S. L. S. bi zahteval še marsikaj drugega! Nas bo prav veselilo, če se S. L. S. potruži, da bo rje politika narodno bolj uspešna, nego slogaška na Primorskem. Žal, da bodo najbrže želje »Slovenca« ostale neizpolnjene. Kako se glasi § 1. klerikalne vere? — »Narodnost je paganstvo« — Torej. S. L. S. ni izgubila le svoj ugled — ampak je uničila tudi ugled slovenskega naroda.

Kakor stišimo, namerava »Skupni narodni odbor« sklicati v Ljubljani veliko zborovanje, na katerem bodo govorili slovenski poslanci in razni narodni zastopniki vseh strank. Na dnevnem redu bodo zadnji dogodki v parlamentu in koroški vprašanje. Po zborovanju bo posvetovanje, kako bi se skupno na na primer — nejši način proslavil 500letni jubilej koroških vojvod. Stajerski zastopniki žele, da se na tem zborovanju reši tudi vprašanje slovenskega gledališča, ki je za vse Slovence važno. Posvetovanje bi rešilo tudi nekaj drugih skupnih narodnih vprašanj, da se odpravi nekaj narodnih sramot, ki nas ponižujejo.

Bravo g. urednik! To je bil enkrat pravi izraz razžaljene narodne duše v uvodniku »Grenadirji...« To je bilo nekako nadaljevanje in spojitvev prejšnjega članka o prodiranju nemškega napadalnega društva »Südmarke« na naš slovenski jug, do slovenskega morja! — Tu je izražena prava slika naše narodne mizerije, ko nam naša klerikalno-nemška vlada kmalu ne bode pustila na glas govoriti v materinem jeziku; kajti beseda »hudejec« — hudič je že obdačena in se je kaznovala s petimi kronami! Klerikalna setev (nemški uradi itd.) gre že v klasje; želi pa bodo bogato »plačilo« Judeževih grošev naš škof, dr. Krek e tutti quanti. Kadar se bliža zasedanje deželnega odbora — pa pusti dr. Lampe kak »narodno« pohvarjan članek a la »Naredimo konec« v »Slovenca«, češ: vidite kako naši nastopajo za narodovo pravico! — Drugače je pa le — ljudstvo!

Popravek. V našem listu štev. 759 z dne 27. prosinca letos se je vrnila neljuba tiskovna pomota v uvodnem članku »Südmarka« ni izdala svoje brošure (2. izdaja) v slovenskem materinem jeziku! — kakor je tam tiskano, ampak ta omenjeni stavek se je vrnil iz 6. odstavka ravno tja, kjer je govor o koroških Slovincih!

Hm! Ekar pravi v tržaški »Edinosti«, da piše samo iz čistega prepričanja; odgovarja namreč dunajski »Arbeiter-Zeitung«, ki pravi, da dajejo uredniki listu samo svoj talent, prepričanje dajejo pa lastniki. Vsi drugi uredniki so na to molčali, ker se niso čutili prizadete (žurnalisti pač navadno izbere list, v katerem lahko piše s prepričanjem, ker se strinja s smerjo lista). Ekar je pa reagiral, kot bi ga pilič gad. Razumemo. Ampak, ko je Ekar že reagiral, bi dobro storil, ko bi tudi povedal, kdaj in kje je pisal iz prepričanja, ker je zastopal že toliko prepričanj, kolikor črk postavi sedaj pri »Edinosti« na dan.

Že davno, davno, gospodje, ne šele zdaj! »Slovenec« piše: Vlada bi zaradi škandaloznih krivic, ki jih v slovenskih deželah trpi — ne samo na Koroškem — zaslužila, da izgine iz površja. Takih brc v narodnem oziru kakor pod grofom Stürgkhom slovenski narod še ni doživel. Pet let se točemo zaradi tega, če se smejemo na koroškem kolodvoru zahtevati karte v slovenskem jeziku — še to se nam ne prizna! Arogantni nemški uradnik komandira celo vlado. Na Stajerskem izginjajo zadnji sledovi enakopravnosti slovenskega jezika. Na Kranjskem pa smo dobili mašo nemškega uradništva, medtem ko naši fantje stradajo kruha in se izsekujejo na Balkan! »Slovenec« je povedal resnico, toda prepozno. Že davno je bilo čas tako nastopiti. V dobi klerikalnega lakajstva se je vlada razvabila, da se na nas sploh ni ozirala. Mislila je: G. Šusteršič in tovariši so itak z nami. Na ta način je prišlo tako daleč, da se na Slovenskem proti krivicam že pritoževati nismo smeli. Ko je »Učit. Tovariš« v jubilejni številki pisal o »koroškem šolstvu«, je bil konfisciran — in ni se zganil noben klerikalni poslanec. Istotako je bil konfisciran »Dan«, ko je prinesel resnično poročilo o učiteljskem imenovanju na Koroškem. Kdaj pa je bil konfisciran kak klerikalni list? Nobenkrat! Zato je šlo na Koroškem doslej vse svoje pot naprej, dokler ni nekdo zapazil onega stavka v koroški učni knjigi. Drugih škandalov zadnjih let ni treba naštevati. »Slovenec« je priznal — drugo sledi!

Slov. trgovsko in obrtno društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 15. svečana ob 3. uri popoldan v restavraciji Narodnega doma. Ker bo dnevi red jako zanimiv in se ob enem tudi razpravlja o trgovski in obrtni razstavi, prosimo, vse člane kakor tudi inter-

esente, da se tega zborovanja udeležijo.

Narodna Čitalnica v Dravljah priredi v nedeljo dne 1. svečana 1914 predpustno v prostori gostilne g. Fr. Šusteršiča v Zapužah. Spored: petje, godba, ples, prosta zabava. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnine ni. Zvečer maske. K obilni udeležbi najuljudneje vabi odbor.

Iz Domžal. Slav. občinstvo iz Domžal in okolice se opozarja na plesni venček domžalskega sokola, kateri se vrši v nedeljo 1. februarja 1914 v telovadnici Sokolskega doma. Vstopnina 1 K za osebo, začetek ob 8. uri zvečer. Obleka promenadna. Na zdar!

V St. Andrežu se uprizori v nedeljo, 1. februarja t. l. čarobno šaloigro v treh dejanjih ali 8 slikah »Lumpacij Vagabund« in dvorani g. P. Lutmana. Pričetek je ob 3. uri popoldne. Pri igri in plesu sodeluje vojaška godba c. kr. pešpolka št. 47 iz Gorice. V nedeljo vsi v St. Andrež Na zdar!

III. redni občni zbor slov. akad. društva »Adrij« se vrši v soboto dne 31. t. m. ob osmih zvečer v društvenih prostorih.

Na desnem očesu se je poškodoval. Dveletni posestnikov sin Alojzij Župančič iz Zlatega polja pri Lukovici se je te dni na desnem očesu nevarno poškodoval. Moral je iskati pomoči v dež. bolnici v Ljubljani.

Kos lesa mu padel na nogo in mu jo zlomil. 47letnemu hlapcu Antonu Slaparju iz Sv. Katarine je te dni pri nakladanju drv v gozdu Putterhof padel velik kos lesa na desno nogo in mu jo je zlomil v členku.

Raz stol je padla in si zlomila desno nogo. Dveletna dninarjeva hči Ana Ogrin iz Borovnice je padla te dni tako nesrečno raz stol, da si je zlomila desno nogo.

Konj ga sunil s kopitom v desno nogo. 50letnega posestnika Primoža Oblaka iz Smedenika je te dni udaril konj s kopitom v desno nogo in mu jo je zdrobil pod kolenom. Konj je sunil Oblaka rayno v trenotku, ko mu je gospodar popravljal vajeti. Oblak se nahaja v deželni bolnici v Ljubljani.

Ljubljana.

»Bodeča Neža« izide jutri na 8. straneh. Cena 6 vinarjev.

Novi Vodmat. Kakor znano, je pri deželnozborni volitvi dne 1. decembra l. l. volil klerikalec Prusnik Anton namesto bele z zeleno izkaznico. Po zakonu to sicer ni dopuščeno, ker je pa v volilni komisiji sedel tudi Oražem in je dobro vedel, da je ta glas njegov, je to tudi smel storiti. Prusnik Anton, gostilničar in mesar v Novem Vodmatu je tih, a zaveden klerikalec. Nosi svojo glavo po koncu, ker ve, da ne laleti na odpor. Naprednjaku bi take reči ne bilo dovoljeno, ali kler. sme storiti vse.

Zelena jama. V Zeleni jami imamo neko babico, ki ima zelo mnogo posla. Cele noči je pokoncu in komaj že opravlja svoje delo. Zena je pa tudi zelo prebrisana, ako pride v Moste ali na Posavje je klerikalna, ako pride v Ljubljano, je napredna, doma v Zeleni jami pa agitira za socialiste. Na ta način ima povsod dosti dela. Vsled tega so druge skoraj brez vsakega dela. Njen mož je klerikalec, ima gostilno, in ima tudi druge lepe postranske dohodke. Na vrtu ima kapelico, v kateri gori vedno laško olje, njegova družina je pa salato brez olja. Druge babice, ki se živijo samo od svojega poklica, pa so brez dela.

»Slovenec« piše: »Gospod, ki nam je nedavno poročal o plagiatu g. S. iz »Frankfurter Zeitung« v »Dnevnu«, naj se oglasi v našem uredništvu.« Pa res in prav hitro naj se oglasi, in sicer tudi v uredništvo »Dneva«, ker smo radovedni, koga luna trka.

Slovensko planinsko društvo vabi še ponovno na svoj VII. planinski ples v nedeljo dne 1. februarja. Planinci in prijatelji slovenskega planinstva, udeležite se te najbolj priljubljene ljudske veselice v kar največjem številu! Podprli boste s tem delavno narodno društvo in pospešili izvršitev važnih njegovih naprav po najlepših slovenskih planinskih pokrajinah. Pristop je vsakomur tudi brez vabila dovoljen. Na veselo svidenje!

Avtomobilna zveza Celje - Ljubljana je vsled slabih cest ustavila začasno ves svoj promet.

Smuški tečaj v Ljubljani. Kakor že objavljeno, se smuški tečaj podaljša. Začetniki in oni smučarji, ki niso mogli redno prihajati k pouku v prvem kursu, se vabijo, da se udeležijo v petek in soboto dne 30. in 31. t. m. rednih vaj za začetnike na Tivolski livadi koncem športnega sankališča in sicer popoldan od 1. do pol 4. ure, absolventi prejšnjega tečaja pa istotam od 3. do pol 4. ure. — V nedeljo in ponedeljek, dne 1. in 2. februarja se višita že v prvem skikursu izvežbane smučarje 2

izleta, in sicer: prvi dan iz Borovnice čez Pokojišče, Vinji Vrh na Rakel, drugi dan iz Preserja na Planinico. Odhod vsaki dan ob 10.3 uri popoldne iz južnega kolodvora, povratek v Ljubljano ob 6.17 zvečer. Eventualna odpoved bo aširana v soboto in nedeljo popoldne pri Magdiču ali Slonu nasproti glavne pošte.

Tango in njegove lepe figure morejo spoznati čitatelji »Sloven. Ilustr. Tednika« iz slik v zadnji številki 5, ki prinaša zopet celo vrsto najzanimivejših podob. Prizori iz Alp sv. Bernarda in njegovih psov, originalne slike s slavia v Biotlju in pisanih ljudskih noš ob sprejemu srbskega prestolonaslednika, prizori z največjega štrajka v Južni Afriki, športne moderne dame v hlačah, glavni pevci v opereti »Poljska kri«, slika Tome Pavšlarja, ki se pravda s Kranjsko deželo in portret pesnika Tagoreja ter končno Johanca iz sacga v Opatiji — polnijo to veleznimivo številko. Odlična naša pisateljica Žofka Kvedrova je priobčila aktualno noveleto iz srbsko - bolgarske vojne, dalje je članek o Tangoru s prevodi njegovih pesnitev ter velik kos romana »Za svobodo in ljubezen«. Ženski vestnik in Razne vesti obsegajo same aktualnosti in končno ne manjka šale in dovtipov. Gotovo je, da Slov. Ilustr. Tednik zelo napreduje in da je že danes najelegantnejši list jugoslovanske svoje vrste. Sirite in naročite ga!

Danes zvečer prirede uslužbenci električne cestne železnice pri »Lloyd« svoj plesni venček. Vstopnina 1 K. Čisti dobiček je namenjen za sklad podp. društva. Kdor se hoče dobro zabavati, naj pride danes k »Lloyd«. Za zabavo je poskrbljeno. Za okrepčilo za jed in pijačo pa bo skrbel g. Tauzes, katterega kuhinja in klet sta na najboljšem glasu.

Prostovoljno gasilno društvo v Mostah vabi uljudno vse prijatelje gasilstva na svojo predpustno veselico, ki se vrši 1. februarja na Seln pri Jos. Primicu, po domače pri Joškotu ob 4. uri popoldne. Srečolov je zelo bogat s prav lepimi dobroti. Za dobro postrežbo pri navadnih cenah janči gostilničar. — Torej naj se vsak, ki ljubi zapuščene gasilce, udeleži te, v dober namen prirejene veselice!

Pri občnem zboru »Viškega Sokola«, kateri se je vršil v nedeljo dne 25. prosinca 1914 v gostilni gospoda J. Balija na Glincah pri primeri udeležbi je bil izvoljen sledeči odbor: Starosta Ivan Gašperin, podstarosta Fran Boltezar, načelnik Avgust Praprotnik, tajnik Ignac Oblak, blagajnik Anton Vertačnik, odborniki: Mihelčič Ivan, Lukman Franc, Tabor Edvard, Zorc Ivan. Zgoraj navedena imena so nam porok, da bo »Viški sokol« trajno, mirno, ter dosledno zasledoval svoj izvršeni namen, brez ozira na gotove klevetnike! Kreпки »Nazdar«!

Sokol »Vič« naznanja, da se bode vršil na pustno nedeljo dne 22. svečana 1914 veliki kmečki ples, kateri bode nudil starim in mladim obilo zabave tudi za neplesalce. Kje in kako se navedeni ples vrši, objavi pozneje. Toliko za sedaj v splošno vednost.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani priredi letošnji občni zbor v nedeljo 1. svečana t. l. v mali dvorani hotela »Union« ob 10. uri popoldan s statutarčnim sporedom. — Posestniki, pridite v obilnem številu na zborovanje, ker le s skupnim delovanjem si moremo olajšati svoje velikansko davčno breme.

Na današnji fantovski ples pri Česnovarju na Dolenjski cesti opozarjamo narodno občinstvo, da se ga udeleži v čim največjem številu. Šentjakovski fantje zaslužijo v svojem stremljenju podpore, ker prirede ta ples v prid ljubljani gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj. Začetek veselice je ob pol osmih, vstopnina 40 vin. za osebo. Zabava je najraznovrstnejša in so take originalnosti na vzporedju, da ne bo nikomur žal, kdor pride na fantovski ples.

Slovensko zldarsko in tesarsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 1. februarja t. l. v gostilni pri Babiču na Dolenjski cesti domačo plesno veselico. Gotovo je, da je odbor skrbel za plesalčno mladino, da se bode pošteno zasukala ob zvokih amerikske godbe, skrbljeno je pa tudi, da se neplesalci ne bodo dolgočasil. Torej v nedeljo velja geslo: Vsi k Babiču. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Izredni občni zbor Narodni Socialne Zveze v Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 1. svečana t. l. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika 2. Poročilo o dosedanjem delovanju in položaju »N. S. Z.« 3. Sprememba društvenih pravil. 4. Raznosterosti. Radi važnosti občnega zbora prosimo zanesljive udeležbe.

Umrlj so v Ljubljani: Marjeta Jerovšek, bivša kramarica, 84 let. — Josip Guček, sin tovarniškega de-

ruveca, 21 dni. — Helena Erlah, služkinja, hiralnica, 54 let.

Znaga ali smrt, spionažna drama v 4. dejanjih, polna napetosti predvaja se danes v kinematografu »Ideal«. V glavni vlogi igra znamenita italijanska tragedijka gđe. Berta Nelson. Bajni prizori zasledovanja. Goreča ladija na odprtem morju, eksplozija in potop te ladije so zelo zanimivi prizori. To ni nikak filmski trik, marveč prava ladija, ki se potopi. Radi tega že bo imela ta drama veliko privlačno silo.

Trst.

Dol z nemško nacionalnim zistomom na železnici! Kakor je razvidno iz slučaja, ki se mi je dogodil, si skušajo Nemci tudi na tržaških železniških progah utrditi svoje stališče. V sredo popoldne sem zahteval vozni listek v Nabrežino. Železniški uradnik na južni postaji v Trstu mi je vozni listek na zahtevo v slovenskem jeziku sicer dal, toda ceno listka je napovedal v nemškem jeziku: »60 Heller«. Ko sem mu nato odgovoril, da naj mi napove ceno listka v tistem jeziku, v katerem sem ga bil zahteval, mi ni dal nobenega odgovora. Tudi takrat je molčal kakor zid, ko sem mu osorno začel v obraz, da si tržaški Slovenci absolutno ne bomo dovoljevali podobnih provokacij in da bomo, kakor dosedaj, tudi za naprej stali na odločnem stališču, da se mora na železnici spoštovati slovenski jezik. Molčal je — seveda — zato, ker se je zavedal, da je ustrelil kozo, poleg tega pa naletel na trdo kost, ki se ne pusti kar tako tebi nič, meni nič kratiti po zakonu zanjmenih pravic. Jaz sem bil končno prisiljen vzeti listek, ker bi bil sicer zamudil vlak. Po informacijah, ki sem si jih dobil, pa baje že delj časa tako postopajo na tržaški južni postaji. Začeli so torej tudi pri nas v Trstu. Nemško-nacionalni zistem se pričinja kazati tudi na Primorju v vedno jasnejši luči. Dosedaj smo imeli pri liko zasledovati škandalozne reči, ki se gode na koroških železnicah, kjer Slovence celo zapirajo, če se predzrejo zahtevati vozni listek v svojem materinem jeziku. Ali bo ta zistem skušal pridobiti tla tudi na Primorskem? Gorajšnji dogodilj sicer ni takšen, kakoršni se dogajajo na Koroškem, toda upoštevati moramo to, da z malega raste veliko. To nemško nacionalno gibanje moramo takoj zaustaviti in naj nas stane, kar hoče! Da bi se Nemci tudi pri nas šopirili, to pa pod nobenim pogojem ne sme biti. Vse sile našega naroda moramo spraviti po koncu, da polomimo nemško nacionalno gibanje v naših pokrajinah. Pravzaprav pa se človek čudi, čemu imamo Slovenci poslanca, če bi te-ti bili kakekaj odločni, bi se kaj takega ne godilo. V boj proti tem razmeram pa moramo iti brez najmanjšega strahu, zavedajoči se, da hočemo samo to, da se uveljavi načelo, ki ga zastopajo avstrijski državni zakoni — sedaj vsekakor samo na papirju. Dokler se bomo bojevali samo za to, se nam ni treba bati nikogar. V boj torej proti nemško-nacionalnem zistemu na železnici! Dajmo duška svojem ogorčenju! Ne dajmo se teptati! V boj!

Družinski večer »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. Slovenski železničarji, udeležite se v večera, ki ga priredi Z. J. Z. v nedeljo, dne 1. februarja. Družinski večer se vrši v dvorani »Trgovskega izobraževalnega društva«. Pričetek ob 6 in pol zvečer. Vstopnina za dame in moške po 50 vinarjev. Poskrbljeno je za obilno zabavo.

Sokol pri Sv. Jakobu je na prvem občnem zboru dokazal, da mu je dana življenjska moč in mu je zagotovljen obstoj. Komaj pol leta od ustanovitve je postal njegovo delovanje že zelo obsežno in plodonosno. Sokolska ideja se vkoreninja in dobiva vedno več tal pri Sv. Jakobu. Ob obliki udeležbi je otvoril br. starosta prvi občni zbor. Iz poročila br. tajnika povzemamo, da je pridobilo društvo tekom polletnega obdobja 84 članov. Društvo je pridobilo tekom obdobja več družabnih večerov, ki so vsi povzdignili narodno življenje pri Sv. Jakobu. Bratstvo in lubezen ter živo zanimanje za Sokola med brati je priča, da se število članov v prihodnjem letu najmanj podvoji. Največji uspeh je dosegalo društvo ob župnem zletu na Občinah, ko je, komaj ustanovljeno, postavilo nad polovico vsega naraščanja, t. j. 230 dečkov in deklc na telovadišče. Br. tajnik omenja tudi, da je bil naš načelnik br. E. Jezeršek v tekmovalni vrsti v Parizu, kar si društvo lahko šteje v ponos, da si je pridobilo takega načelnika, s kakršnem se ne more vsako društvo ponahati. Br. Blagajniški poročila o podrobnem računu in da je imelo društvo tekom pol leta 2388 K 95 vin. dohodkov 2153 K 26 vin. izdatkov, torej 4542 K 21 vin.

denarnega prometa. Poleg manjših dobrotnikov sti bili posebno naklonjeni društvu »Trgovska obrtna zadruga« in Tržaška posojilnica ter C. M. D., ki daje društvu streho. Br. načelnik poroča o temeljitim in plodonosnem delu v telovadnici. Vesel pojav je, da dobi v kratkem društvo tudi telovadni prostor na prostem, kakor tudi se telovadnica opremi z orodjem, ki je povzročalo veliko pomanjkljivost pri delu v telovadnici. V bodoče bodo popolnjevala delovanje društva tudi predavanja. Ojila se je telovadba članov, članic, gojenk obrtnega in šolskega naraščanja. Prav povzvalno se je nato v vznešenih besedah izrazil o društvenem delovanju in smeri, ki so jo je društveno dbor izbral, župni načelnik, br. Ambrožič. Pri volitvi je bil izvoljen sledeči odbor: Starosta: Br. Engelmann; podstarosta br. Iv. Dimnik; načelnik br. E. Jezeršek; odborniki: br. L. Čehovin, Fr. Cesar, M. Čretnik, R. Pišot, I. Rom in M. Hartman s.; namestniki: br. Ig. Müller in D. Može; pregledovalci rač.: br. F. Zafred in J. Šorn. Zastopnikom S. S. Z. je bil izvoljen br. Ivan Dimnik, nam. Egon Jezeršek; T. S. Z. pa br. Fran Cesar, nam. br. V. Engelmann.

Nabrežina. V Nabrežini imamo godbeno društvo. Omeniti nam je da je godbeno društvo slavilo lansko leto 15letnico, svojega obstoja. Polvalno se lahko izrazimo o tem društvu, ki tako lepo napreduje, in ki se tudi ne ustraši nobenih žrtev, ki jih mora doprinesiti, za kulturno delo. Želimo, da bi godbeno društvo še bolj napredovalo ter, da nam boše tudi letos, kakor lansko leto, pripravilo kakšen umetniški glasbeni užitek. Ampak nekaj drugega moramo omeniti. Nabrežinska »Vzajemnost« priredi 1. februarja plesni venček v Nabrežinski restavraciji. Ali čutite? Odbor »Vzajemnosti« je domači orkester prezrl, ter naročil neko furlansko godbo za dotični ples. Ali ni to škandal, da se domačo godbo tako prezira, in takorekoč ignorira? Pri godbi, kakor je nam znano so povečini delavci, in ki so tudi deloma organizirani v klesarski organizaciji. In »Vzajemnost« namesto, da bi dala svojim ljudem za služiti, daje zaslužiti ljudem, ki jih sploh ne pozna, kaj so ali kaj niso. To je lepa delavska zavednost in — vzajemnost!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENTA NI.

Dunaj, 30. januarja. Danes so se celo dopoldne vršila pogajanja z obstrukcionisti, toda brez uspeha. V zbornici se je najpreje nadaljevala debata o proračunskem provizoriju; govorilo je več obstrukcionističnih govornikov. Seja je bila ob 1. uri prekinjena, ker so češki socialni demokrate sklicali sejo vseh čeških strank k poslednjemu poizkusu za zboljšanje situacije. Pri skupni konferenci čeških strank so se pa vse češke stranke razven socialnih demokratov postavile na stališče obstrukcionistov — tudi mladočehi in češki klerikalci — češ, da se od obstrukcije ne sme odstopiti, dokler ne da vlada glede novih volitev v češki deželni zbor gotovili obljub in ne določi natančnega termina za volitve. Nato so obstrukcionisti sklenili, vztrajati pri svojih sklepih in taktiki. Grof Stürgkh je poklical k sebi voditelje vseh čeških strank, ki so mu razložile sklep čeških strank; na kar je grof Stürgkh izjavil, da glede novih volitev ne da nobenih pojasnil in obljub in tudi ne nobenega termina. Tudi ta konferenca je bila brez rezultata.

Kmalu nato je bila seja zopet odprta in zbornični predsednik je podal sledečo izjavo:

K obravnavi se je prišlo že 38 govornikov; ker se pa govorniki mojega opomina ne drže in so vsa sredstva poslovalnika izčrpana, da bi se moglo napraviti konec temu početju (obstrukciji) zato sem vsled okolnosti kljub delavni večini prisiljen sejo zaključiti. Prihodnja seja bo sklicana pisnim potom.

Po tej izjavi so nastali velikanski škandali med češkimi in nemškimi klopni in poslanci so razburjeni zapustili zbornico, (ki ne more zborovati radi trmoglavosti ministrskega predsednika, ki ni hotel dati izjave, kedaj bo neustavnega vladanja na Češkem konec.)

GRŠKO - RUMUNSKA ZVEZA.

Atene, 30. januarja. Listi poročajo, da bo grško - rumunska zveza v najkrajšem času sklenjena.

ŠPIJON.

Frankfurt, 30. januarja. Listi poročajo iz Petrograda, da je moral ondočni zastopnik dunajske brzojavne agenture zbežati v tujino, ker je bil osumljen špijonaže. V njegovem stanovanju je bila izvršena preiskava.

Mali oglasi.

Radi drugega podjetja prodam krojaško obrt v Ljubljani, z vsem inventarjem za 1200 K, za 600 K lahko eno leto počakam. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 1493-15

Čevlarski stroj cilindar, dobro ohranjen, se ceno prodaja. Vpraša se v »Prvi anončni pisarni«. 1484-3

Išče se spretnega krčmarja za gostilno v zgornji Tržaški okolici. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 1510-3

Proda se salonska obleka srednje velikosti. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 1503-2

Samotok, rdeče desertno vino s Pelješca. Pol litra 46 v, 5 l z dostavo K 4.60. M. Žerjav, Strelška ulica 32, Ljubljana.

KORESPONDENCA.

Dva inteligentna gospoda želita korespondirati z mladima gospicama pod šifri »Janko in Zvonko« na »Prvo anončno pisarno.« 1514-1

Če želite najboljši in najnovejši šivalni stroj **„PFAFF“**

s pisмено 10letno garancijo si oglejte pred nakupom specialno trgovino trdke

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ul. 7 (zraven sodnije). Cenike pošljem brezplačno.

I. društvo hiš. posestnikov vabi svoje člane na

občni zbor

kateri se vrši

1. svečana t. l. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani hotela „UNION“.

Proda se ali pa da v najem

posestvo obstoječe iz mlina, žage na turbino, njiv, travnikov in gozdov v prijaznem kraju, pol ure oddaljenem od nove postaje Domžale-Blagovica.

Žaga na turbino je popolnoma na novo vrejena ter vedno dobro zaposlena, ker je v okolici še veliko lesa.

Kdor želi natančnejša pojasnila, naj vpraša pri »Prvi anončni pis. Ljubljana« pod šifro »Žaga na turbino«.

Poslano.

Likvidacijski odbor »Glavne posojilnice« je poslal vsem domačim listom sledečo

Izjavo:

Likvidacijski odbor izjavlja, da obžalovanja vredni napadi po listih, češ, da je poloma »Glavne posojilnice« kriva ena ali druga politična stranka, nikakor ne odgovarjajo dejstvu. Kriv je edinole upravni in nadzorstveni svet tega zavoda, ki je lahkomo selno in brezvestno gospodaril s premoženjem zadruge, ker je dovoljeval nekaterim osebam velikanska posojila, brez vsake varnosti, saj imajo Hudnik, Pavšlar, Meglič in bivša trdka Lavrenčič-Domicelj do treh milijonov dolga skoro brez vsakega pokritja. Take neutemeljene obdolžitve obtežujejo celo akcijo likvidacijskega odbora za poravnavo in spravljajo to vprašanje na politično polje, ki nima s tem nikake zveze. Likvidacijski odbor potrebuje od vseh merodajnih javnih faktorjev, katerekoli stranke ali narodnosti podpre za izvedbo svoje akcije, zato se mora obžalovati, ako se jih z javnimi napadi odbija od sodelovanja.

V Ljubljani, dne 28. jan. 1914.

Likvidacijski odbor »Glavne posojilnice«.

Za takoj se odda v najem

transito klet

Poizve se na Martinovi cesti 10.

Učenec

se sprejme v manufakturni trgovini F. Gabrenja v Ljubljani, Šolski drevored šte. 8.

P. I. 239/3/208.

Prostovoljna sodna dražba zakupodaja nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, oddelek I., je po prošnji lastnika Josipa Streharja zastopane po kuratorju dr. Pircu, odvetniku v Ljubljani, v zakup dati po javni dražbi sledečo nepremičnino, za katero se je ustanovila pristavljena izklicna cena, in sicer: zemljišče gospoda Josipa Streharja vlož. šte. 46 katastralne občine Knpucinsko predmestje obstoječe iz hiše na Tržaški cesti šte. 2, iz hiše nahajajoče se za prej omenjeno hišo, iz gospodarskega poslopja, v katerem se nahaja en magacin in hišev, in iz 2 barak in k hiši pripadajočega vrta za dobo 10 let od 1. maja 1914 dalje, za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 2000 K.

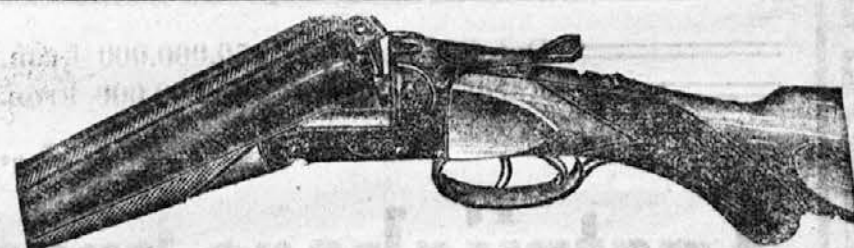
Dražba se bo vršila dne 10. februarja 1914 ob 10. uri dopoldne na licu mesta, Ljubljana, Tržaška cesta šte. 2.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Dražbeni vadij je položiti vsakemu dražitelju pred začetkom dražbe v znesku po 200 K v roke sodnega komisarja.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču, oddelek I., soba št. 33 med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče Ljubljana, oddelek I.,
dne 29. januarja 1914.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,

Šelenburgova ulica šte. 6.

Velika zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

Topič „SALUT“.

Priloge za ribištvo.
C. kr. prodaja smodnika.

Umetalni ogenj.
Ceniki zastoj in franko.

FR. P. ZAJEC,

Ljubljana, Stari trg 9.

Največja tovarniška zaloga najsolidnejših gramofonov in plošč.

Plošče Columbia, Favorite, Odcon, Premier avstr. družbe „Angel“ in „Zonophon“ itd. itd.

Gramofoni že od K 25. naprej. Plošče „ „ „ 1-30 „

Ceniki brezplačno.

Vsa popravila se izvršujejo točno in solidno.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

trdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo šte. 3. — Medena ulica.

: Eceeten cedelek v prvem nadstropju :

Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Sladin! največji dobrotnik!

KRI! dosežejo, dobe tisti, ki namesto kave, čaja, kakava, sladne kave, somatose, sanatorij, redilne soli — zajutkujejo, ju — MOČ! žnajo „Sladin“, to je dr. pl. Trnkóczyja sladin čaj. Prihrani se 1/4 mleka in polovica sladkorja. Prihrani se 50% pri denarju v gospodinjstvu. Paporoča ZDRAVJE! se po ebno vsakemu bolniku, reconvalescentom, 50% PRIHRANKA! nervoznim, malokrvnim itd. Priporoča se dojenčkom in otrokom **NAJBOLJŠI ZAJTRK!** namesto dragih otroških sredstev za otroke. Hranitba s sladinom čajem znamke Sladin zmanjša umiranje otrok in je polovico cenejša kakor z vsakim drugim redilnim sredstvom za otroke. To resnično vest izpričujejo poverjena zahvalna pisma. Zavitki po 1/4 kg stanejo 60 v, zahteva naj se v vseh lekarnah tudi pri trgovcu. Sladin čaj se ne sme zamenjati z manj vredno sladno kavo. — Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža. Žena posestnika te lekarne je izgojila s Sladinom svojih 8 zdravih otrok. Na stotine mater so ji hvaležne, ker slede tem zgledom; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII., Josefstädterstraße 25; III., Radetzkyplatz 4; V., Schönbrunnerstraße 109; v Gradcu: Sackstraße 4.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna trdka:

BLUZE

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otroških oblekah
:: in rojsni opravi ::

Lasne kite

najfiniše kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potreščine — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vokal Mestnega in Starega trga).
Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1878. Telefon števil. 60.
Podjetje za prevozno ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet ovojev. — Transport in shranitev mobilija. — Agentura avstrijskega Lloydja.
Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.
Telephon 132.

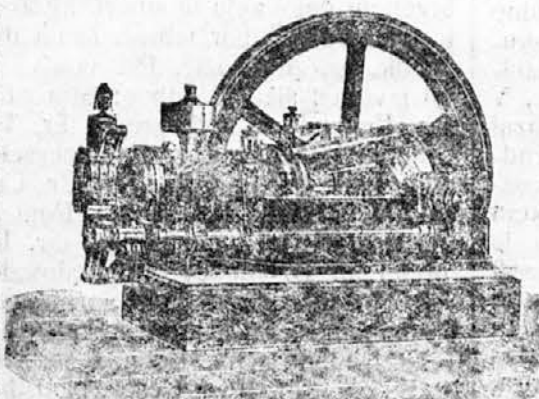
.. GOSTILNA N. D. O. ..

Trst, v. Commerciale 7. Trst, v. Commerciale 7.
Prisna vipavska, brijska, istrska in domača okoličanska vina, ter kraški teran po zmernih cenah; izborna kuhinja z mrzlimi in toplimi jedili, sobica za društvene sestanke in seje, vsakovrstni časopisi slavnemu občinstvu in cenjenim gostom vedno na razpolago.
Najmodernejša urejena. Gostilna N. D. O. Postrežba točna

Emanuel & Oskar Kraus

Trst, Via S. Nicolò števil. 2.

Tehnična pisarna.

Uredba popolnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje električne luči in sile. Glavno zastopstvo draždanske tvornice plinovih motorjev prej Moric Hiller v Draždanih. Najstarejša tvornica motorjev za nafto, segalni plin, bencin, benol in plin. Čez 10.000 motorjev v obratu. Sijajne odlike. Strojnica za oprekanje vsakovrstni, za ročni obrat in na silo. Prve vrste stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Aldinger v Oberföhrcheimu pri Stutgartu. Univerzalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtni in skobeljni (Fräsmaschinen) stroji, stroji za rezanje čepov in za brušenje. Popolne oprave mizarstev. Stroji za obdelovanje železa. Stružniki, vrtni stroji, skobeljniki (Fräsmaschinen) itd. — Proračuni, ponudbe in tehnične informacije zastoj in poštino prosto.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrti z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432/50. — Izplačane odškodnine in apikalije K 123.257.695/77.

„SLAVIJA“

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Vsa pojasnila daje
čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Gospodski ulici št. 12.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiu

sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam.

Vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blaga niškim listom najugodnejše. — Zavod

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčno jamstvene kredite, remburzne kredite itd., eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso. izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu in inozemstva, prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala, izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavcij, nadalje kavcij in vadij potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih, sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti ognju in vplomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom šranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev, zavaruje srečke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurzneji izgubi ter oskrbuje brezplačno revizijo izžrebajočih efektov, vnovečuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute, dovoljuje predujme na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih itd., itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregene, Brno, Celovec, Duna VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Liberee, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

20—50% pod normalno ceno.

Modna trgovina H. Kenda, Ljubljana, Mestni trg 17.

aranžira od dne 2. februvarja naprej

3 cenene tedne za

**:: bluze, damske klobuke, kožuhovinaste garniture, ::
mufe in ovratnike, pletene jopice, zimsko perilo,
blago za plesne obleke.**

20—50% pod normalno ceno.